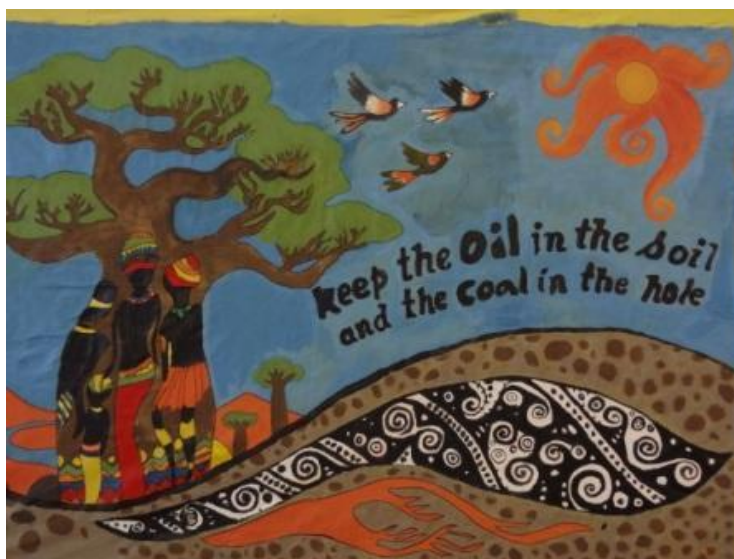

TARTALOM

- **Kislábnyom program hírek**
 - *Elültettük a fákat!*
- **Klímabarát tippek**
 - *Mivel takarítottunk meg energiát az Energia-Közösségek programban?*
 - *Segíthetjük fűnyírással az élővilágot?*
 - *Kislábnyomos jó példák: brikettáló házilag*
- **Klímahírek itthon**
 - *Bukásra áll a kormány környezetpolitikája*
 - *Nagypáliban megújuló energiával fűtenek*
- **Kapcsolódó rendezvények itthon**
 - *Vályogtábor*
 - *Szélenergia konferencia*
 - *Környezeti nevelési konferencia*
- **Klímahírek külföldről**
 - *Zöld Olimpia*
 - *Görög válság: földeket bérelnek a városlakók a gazdáktól*
- **Olvasni- és nézvizelő**
 - *Kertészkedés „nagyon kevés” munkával*
 - *Gyümölcskör Dunakeszin*
 - *Élőgépek*
- **Olvasói levelek**

Rio+20 az Átalakulás Fesztiválja volt?

Ahogy arról [38. hírlevelünkben](#) írtunk, június végén volt Rioban az Egyesült Nemzetek Szervezetének konferenciája a fenntartható fejlődésről. A konferencia hivatalos eredményei sajnos nem felelnek meg a várakozásnak...(az eredményekről ld. pl. [itt](#)). Így azt mondhatjuk, hogy Rioban sajnos nem az Átalakulás Fesztiválja zajlott...

„Hagyjuk az olajat a földben és a szenet a bányában” – „Látás Fa”, kép Rióból (forrás [itt](#))

Az Egyesült Királyságban, ahonnan az Átalakulás Fesztiválja gondolat származik, viszont sok helyen – és az angol példából kiindulva a világ számos pontján - megtartották az átalakulás ünnepét:

- ☘ van, ahol arra helyezték a hangsúlyt, hogy a közös evés-iváson keresztül a szomszédok megismerjék egymást,
- ☘ van, ahol arra, hogy elgondolkodjanak, honnan is származik a mindennap használt energia,
- ☘ van, ahol 24 órán át tartó karnevált tartottak,
- ☘ van, ahol elképzelték, milyen lenne, ha a maradék olajat a Föld mélyében hagynánk...

Tény, hogy szerte a világon számos pozitív irányba mutató kezdeményezés van, és ezekből igyekszünk minél többet hírlevelünkben is bemutatni, megmutatni. A mostani számból többek között megtudhatjuk:

- ☘ hogyan élnek kislábnyomon - kevesebb, mint harmad akkora karbon-lábnyomon, mint egy átlagos magyar ember! - a mosonszolnoki Horváth-Kocsis család tagjai,
- ☘ hogyan használják Nagypáliban a megújuló energiát középületek fűtésére,
- ☘ hogy Görögországban terjed a közösség által támogatott mezőgazdaság,
- ☘ hogyan kertészkedik a “Mulcs Királynője” 90 évesen, és
- ☘ hogy Dunakeszin Gyümölcskör indult.

Reméljük, a sok jó példa Olvasóink fantáziáját, “átalakuló kedvét” is beindítja, és megosztják velünk – és rajtunk keresztül másokkal is – jó ötleteiket, kezdeményezéseiket!

Vadovics Edina és a Kislábnyom hírlevél csapata

Elültettük a gyümölcsfákat!

M. Nagy Domonkos koordinátor és az elültetésre váró érdi fák a záró rendezvényen.

A Kislábnym kampány keretében a GreenDependent Egyesület informális képzést tartott Budapesten 2 helyszínen és Pest megye 8 településén (Érd, Gödöllő, Monor, Pécel, Szentendre, Vác, Vecsés és Veresegyház), amelyeken összesen több mint 250 család vett részt.

A kampány részeként arra is ügyeltünk, hogy kis lábnyomot hagyjunk, így a képzések lebonyolításán túl a projekthez kapcsolódó minden rendezvény karbonlábnyomát kiszámoltuk, melynek részleteiről a [37. hírlevélben](#) már beszámoltunk. A klíma-koordinátorok képzéseit, sajtótájékoztatókat, és a záró rendezvény CO₂ kibocsátását is figyelembe véve a program hatásaként összességében 4 tonna CO₂ keletkezett, amelyet öshonos gyümölcsfák ültetésével kompenzáltunk.

Az alma, meggy, őszibarack, sárgabarack, cseresznye és körtefákat a Zala megyei Pórszombatról szereztük be, s a díjkiosztó rendezvényen bíztuk a helyi klíma-koordinátorok

gondjaira, akik a résztvevők bevonásával a képzések helyszínéül szolgáló településeken megszervezték elültetésüket és hosszú távú gondozásukat.

A versenyben részt vevő gödöllői család ablaka alá ültetett fa hamarosan árnyékával hálálja meg a gondoskodást.

A Vác mellett élő „Kislábnymos” családban együtt nő a meggyfa az embercsemetékkel.

Monoron egy Kislábnym programban részt vett nagycsaládba került a kis fa.

A budapesti Zöld Ág Óvoda új lakója kis gondozójával.

Szentendrén egy közösségi veteményeskert kínálatát gazdagítja hamarosan a gyümölcsfa.

Érden a Felső utcai óvodába is került egy fácská mindenki nagy örömére.

A Szent István Egyetem Környezet- és Tájgazdálkodási Intézetének dolgozói is vállalkoztak egy fa gondozására.

Mivel takarítottunk meg energiát a program 1. éve alatt?

Elkészült a záró felmérés értékelése. Ebből osztunk meg néhány érdekességet.

Összesen 60 kitöltött felmérés érkezett vissza, amit ezúton is köszönünk a kitöltőknek! 80 különböző megtakarítási tippet írtak a válaszolók, amelyből az alábbi táblázatban található az a 33, amelyet legalább ketten írtak.

Mit változtattunk?	Hányan?
alacsonyabbra állítottuk a fűtést általában, éjszakára, vagy ha elutaztunk	22
kicseréltük a fényforrásokat	16
rövidebben zuhanyoztunk	9
kevesebbet autóztunk, többet gyalogoltunk, több tömegközlekedést használtunk	8
megszüntettük a készenléti állapotot gépeinken	8
figyeltünk a lámpák lekapcsolására	7
kapcsolható elosztókat használtunk	7
felfogtuk a fürdővizet és újrahasznosítottuk	7
szigetelést tettünk fel (ajtó, ablak, felesleges szellőző nyílás, garázs és hálószoba között)	6
alacsonyabb hőfokon mostunk	5
átálltunk fafűtésre részben vagy egészben	4
fürdés helyett zuhanyoztunk	4
függönnyet használtunk ablakon, bejárati ajtón	4
kevesebbet néztünk TV-t	3
karbantartottuk a hűtőt	3
alacsonyabbra állítottuk a bojleren a melegvíz hőfokát	3
elzártuk a vizet, amíg szappanoztuk magunkat a zuhany alatt	3
felhívtuk a gyerekek figyelmét az energiatudatosságra	3
kevesebb vizet használtunk	3
állóvízben mosogattunk	3
TV mentes napot tartottunk	2
kevesebbet használtuk a számítógépet	2
kevesebbet használtuk a sütőt	2
a hideg téli napokon kikapcsoltuk a hűtőt és a kamrát használtuk	2
húsmentesen étkeztünk	2
éjszakára lezártuk a keringető szivattyút	2
jó időben kikapcsoltuk a kazánt	2
lezártunk szobát/szobákat	2
szelektíven gyűjtöttük a hulladékot	2
eltávolítottuk a bojlerből a vízkövet	2
csökkentettük a mosások számát	2
víztakarékos csapbetéteket szereltünk be	2
vízforralóban annyi vizet tettünk, amennyi kell	2

kategória	előfordulás
fűtés	38
világítás	36
melegvíz	23
víz	22
áram	20
szigetelés	15

Ha az összes választ kategóriákba csoportosítjuk, akkor a baloldali táblázatban szereplő kategóriákban érkezett 10 feletti válasz. Ez jól mutatja, hogy melyek a legfontosabb pontok, ahol viszonylag könnyen lehet beavatkozni az energia fogyasztás csökkentésébe.

Az első három csapat beszámolója megtekinthető az EnergiaKözösségek honlapon is:

1. csapat MBKP, 2. csapat VégváriZöldek, 3. csapat Energikus KTI

Továbbra is várjuk a filmes pályázatokat!

Ahogy azt korábban közzétettük, **2012. július 30-i** határidővel várjuk az olyan vállalkozó kedvű baráti társaságok, egyesületek, filmkészítő körök vagy akár egyetlen személy által elkészített rövidfilmeket, melyek felhívják a figyelmet a klímabarát életmódra, az otthoni energiamegtakarítás fontosságára, személyes felelősségünk kikerülhetetlenségére.

A nemzetközi nyertes 2000 EUR nyereménnyel lesz gazdagabb és 16 országban fogják kisfilmjét a kampány 2. fordulójában használni!

A pályázás feltételeiről bővebben [honlapunkon](#) találtak információt.

Pázsit, gyeper, rét, legelő – segíthetjük a fűnyírással az élővilágot?

Ahogy évtizedekkel ezelőtt a konyhakertek, úgy napjainkban a pázsit szinte elengedhetetlen része a kisebb-nagyobb kerteknek. Büszkék vagyunk rájuk, kertünk ékességének és környezettudatosságunk bizonyítékának is tartjuk fűvel borított területeinket? De vajon így is van ez? A kérdésre a választ jó alaposan át kell gondolnunk. A válasz pedig elsősorban a kezelés minőségétől függ. A gyepterületek élővilága, mind lágyszárú, mind elsősorban ízeltlábú fajainak változatossága elsősorban a fűnyírásról múlik. Minél gyakrabban, minél rövidebbre vágjuk vissza a fűvet, annál kisebb az esélye annak, hogy a pázsitfűfélék családján túl bármilyen kétszikű növény megjelenjen benne. Ráadásul a gyakran visszavágott fűszálak vízvesztesége és így öntözővíz igénye is nagyobb. Gond az is, hogy a sűrű nyírás mellett, még a fűfélék sem képesek magot érlelni és így a későbbiekben táplálékot nyújtani. Azaz jó lenne, ha minél ritkábban, egyes területeken akár csak évente egyszer-kétszer, nyíránk a fűvet és szintén jó lenne, ha megemelnénk a vágás magasságát és magasabb fűtakarót hagynánk a kertünkben.

Miért jó ez, és hogyan lehet a gyakorlatban megcsinálni? Jó azért, mert így a pázsitalkotók szegényes flórája kiegészülhet egyéb növényekkel: százsorszép, pászortáska, útifű, tyúkhúr, gyermekláncfű stb. Azaz kertünk növényvilága változatosabb lesz. És egy kis szervezéssel meg is lehet csinálni. Ki kell jelölni, meg kell találni a kertekben azokat a területeinket (bokrok alatt, fák közelében, kerítés mellett), ahol hagyjuk a lágyszárú növényeket felmagasodni és csak évente egyszer-kétszer vágjuk le. Kereshetünk olyan helyeket is, ahol ugyan sűrűbben, de a fűnyírót magasabbra állítva vágjuk a fűvet, míg a legjobban használ, nagyon szemelőt lévő területeken akár teljesen megmaradhatunk a korábban alkalmazott megoldásnál, bár a két fűnyírás közötti időt mindenképpen jó lenne egy kicsit növelni.

A fűnyírással azonban nemcsak így hatunk az élővilágra. Ma már gyakorlatilag mindenki fűnyírót, szegélynyírót használ. Mindkét eszköz működése rotációs. A központi tengely körül erőteljesen forgó vágó penge, vagy damil vágja el a fűszálakat és a forgó erő a levágott fűszálakat a szegélynyíró védőperemének, a vagy a fűnyíró dobjának vágja neki. Ha bármilyen élet van a fűszálakon (rovarok, puhatestűek, esetleg kisebb békák), akkor azok a centrifugális erő hatására nekivágódnak a kemény peremfelületeknek és elpusztulnak. Emlékezzon

mindenki arra, hogy 20-30 évvel ezelőtt az árokpartokon mennyi szöcske, sáska, tücsök volt megtalálható! Menjen ki most, és nézze meg, hogy most mennyi! A különbség, ezeknek a fajoknak az eltűnése kétségbeejtő. A megoldás egyszerű, csak kényelmetlen. Vissza kellene térni a kézi kaszáláshoz. Amikor a vágás hatására a fűszálak elfeksznek a földön, de a rajta lévő élővilágot semmilyen hatás nem éri. Tudom jól, hogy a rohanó világban ez nagyon nehéz feladat. Ha nem is mindenhol, de az árokpartokon, vagy éppen a kertben meghagyott magasabb tarlójú területekrészek ez nem lehetetlen. Tanulhatjuk a kaszálást kisebb csoportokban, lehet ez a program közösségépítő is, aminek mind az élővilág, mind a közösség csak hasznát látja.

Dr. Heltai Miklós, Szent István Egyetem, Vadvilág Megőrzési Intézet

A felelősen művelt gyepek csökkenthetik is karbon-lábnyomunkat

A Felelős Tudósok Szervezete (*Union of Concerned Scientists*) szerint a következőket tehetjük annak érdekében, hogy kertünk füvesített része ne növelje, sőt, csökkentse globális klímaváltozáshoz való hozzájárulásunkat:

1. Minimalizáljuk a fű locsolását: az eddigi kutatások azt bizonyítják, hogy több locsolás hatására nő a gyeper dinitrogén-oxid (N_2O , egy üvegházhatású gáz) kibocsátása. Ezen kívül a víz kijuttatása is általában energiaigényes. Ha locsolnunk kell, tegyük a nap leghűvösebb időszakában, este vagy kora reggel.
2. Ne műtrágyázzuk a fűvet, helyette, ha fűnyírót használunk, hagyjuk az apróra vágott fűvet a gyeperen: a fűmaradványok akár 59%-kal is növelhetik a megkötött szén mennyiségét (ha kaszálunk, használjuk a levágott fűvet takarásra, ld. Olvasni- és néznievaló rovat).
3. Ne vágjuk túl rövidre a fűvet! Ha fűnyírót használunk, állítsuk be úgy, hogy 7-8 cm magas maradjon a fű: így erősebb, hosszabb lesz a gyökere is, és kevesebb vizet igényel majd.
4. Válasszunk helyi fűfajtákat, lehetőleg olyanokat, amelyek jól tűrik a szárazságot.

Forrás és további tippek: http://www.ucsusa.org/assets/documents/food_and_agriculture/climate-friendly-gardener.pdf

Pozitív példák, tippek és ötletek a Kislábnyom Energiatakarékossági Verseny háztartási jó gyakorlatai alapján

4. rész: a Horváth-Kocsis család vállalásai és teljesülésük

A családról:

- **Család tagjai (hányan és kik):** 3 fő: szülők és 1 gyermek
- **Otthonuk típusa, kora:** családi ház, 80% vályog, 20% téglá, kb. 80-90 éves
- **Lakhely alapterülete:** 80 m²
- **Fűtés:** fával, ami szinte kizárólag hulladékfa (sparhelt, cserépkályha)
- **Szigetelés, nyílászárók:** vastag (45-50 cm) falak, hőszigetelt bejárati ajtó, dupla üvegezésű, szigetelőcsíkkal ellátott ablakok
- **Közlekedés:** autóval, busszal, kerékpárral (lakóhelyükhöz közel dolgoznak)
- **Egyéb jó gyakorlatok (válogatás):**
 - ✓ télen a HMV előállítás és a főzés a fűtéssel együtt működik a sparhelten, valamint a fürdőhengerrel, így erre nem kell külön energiát használni;
 - ✓ szelektíven gyűjtik a hulladékot és komposztálnak;
 - ✓ az ételmaradékot a kutyának adják, a szemétkébe soha nem kerül;
 - ✓ nyulat, kecskét tart a nagypapa, ennek a húsát fogyasztják, vagy mangalicát vásárolnak, illetve Apa horgászik a Szigetközben (helyben);
 - ✓ egy helyi bácsitól vesznek a tejet, ebből túrót is készítenek;
 - ✓ a számítógépet, tévét mindig áramtalanítják, ha nem használják;
 - ✓ sok bútort (polcok, szekrények...) saját maguk készítik;
 - ✓ használt ruha, használt bútor, használt könyv, edények, egyéb eszközök: adják-kapják, vásárolni csak ócskásnál, turkálóban szoktak, vagy kézműveseknél
 - ✓ mindig üveges sört vesznek ☺
- **Kedvenc környezetbarát termékük:** kerékpár
Miért? Régi felújított bicajok, amiket rendszeresen karbantartanak, és így hosszú ideig biztosítják a használhatóságát! A gyerek se újat kap, hanem régi felújítottat, amit nagyon szeret!

Vállalásaik a Kislábnyom Verseny időszakára vonatkozóan:

1. vállalás: **Megmérjük a nagy háztartási gépeink fogyasztását, a legtöbbet fogyasztót kicseréljük.**

Hogy haladtunk?

Először is be kellett szerezni egy fogyasztásmérőt. 5000 Ft-ért sikerült vennünk egy düwi típusút, amelyet máris kölcsönadtunk, sőt a barátaink már feliratkoztak a várólistára ☺

A fogyasztás így alakult:

1. mosogatógép: 1,58 kWh (1 mosogatás),
2. fagyasztó: 1,43 kWh (24 ó)
3. mosógép: 1,07 kWh (1 mosás, 40°C)
4. hűtő: 0,3 kWh (24 ó)

Végül mégsem a mosogatógépet cseréltük le, más módszert dogoztunk ki a fogyasztásának csökkentésére. A fagyasztószekrény helyett vettünk újat (ennek a fogyasztása egyébként nyáron lehet, hogy még sokkal magasabb.).

Nehézségek, sikerek, számszerűsített eredmények:

A mosogatógép fogyasztása úgy csökkenthető, ha kevesebbet használjuk ☺ Kísérletképpen ragasztottunk rá egy kártyanaptárt, amelyen bejelöltünk minden bekapcsolást. Eddig úgy néz ki, hogy a heti 5-6-ról sikerült heti 1 alkalomra korlátoznunk a használatát. Tehát, ha ezt tudjuk tartani (de még a 2 is belefér), akkor éves szinten legalább 328 kWh energiát megspórolunk csak a mosogatóson! (Vizet egyelőre a sparhelten melegítünk, amit amúgy is fűtünk. Jó időben vagy a villanytűzhely, vagy a nap melegíti majd.)

A fagyasztóládánk 200 literes volt, ugyanekkorát szerettünk volna, de szekrényt a jobb átláthatóság érdekében. A láda nehezen kezelhető,

nem lehet benne rendet tartani. Napokig, sőt hetekig kerestük a megfelelő típust az interneten. A legjobb megoldás a WVE16102 A++W fagyasztószekrény lett volna. (Ez volt az egyetlen típus, ahol az éves fogyasztás értéke kisebb, mint a nettó térfogat!) A hátránya, ami miatt végül mégsem ez lett, hogy túl drága nekünk. 50 000Ft-tal, azaz 1/3-ával több, mint más hasonló kategóriájú gépek. De ha valaki megteheti, hogy a legjobbat válassza, mindenképp ezt ajánljuk!

Végül úgy választottam, hogy a kb. 200 literes A+-osak közül is azt, aminek a legkisebb a különbség a nettó térfogat és az éves fogyasztás között. (Totál laikus nőként ennél jobb módszert nem tudtam kitalálni ☺.) Szintén Whirlpool lett, WV 1800 típusú, 230 l nettó térfogat, 266 kWh éves fogyasztás. Három áruházat kérdeztünk meg, mennyiért szállítják házhoz, és egy véletlen folytán az egyikben épp ebből a típusból volt egy olyan darab, amibe most tettek teljesen új motort (tehát a fogyasztása a gyárilag megadott érték). Az egyik oldalán egy kis horpadás található, de minket nem zavar. Főleg azért nem, mert 120 000 helyett 70 000 Ft-ért jutottunk hozzá, tehát megspóroltuk a fagyasztó kb. 4,5-5 évi áramszámláját.

Így az évi 509 kWh-s fogyasztásból lett 266, és ha a mosogatógépét is hozzáadjuk, akkor ezen a feladaton megtakarítottunk hozzávetőlegesen évi 600 kWh energiát!!!! Jó eredmény? Szerintünk igen! ☺

2. vállalás: Zöldségtároló vermet ásunk

Hogy haladtunk?

A verem ásását kalakában szerettük volna csinálni a baráti társaságunkkal, de sajnos többen nem értek rá a kitűzött hétvégén (a verseny miatt meg nem halogathattuk ☺).

A vermet kiástuk (azaz kiásták a fiúk), most épül az oldala bontott téglából, majd bontott gerendából és széldezkából lesz a teteje. Aztán befedjük földdel. Az ajtaja raklapdeszkából lesz.

A verseny végére sajnos nem lesz kész, de mire a krumplit felszedjük, addigra biztosan ☺. Úgyhogy most már komolyan neki kell fogunk a kertészkedésnek, nehogy üresen álljon.

3. vállalás: Megcsináltjuk az esőcsatornát a hatékonyabb esővízgyűjtés érdekében

Hogy haladtunk?

Az esőcsatorna elkészült, a hordók is készen állnak. Javítani is kellett, meg egy kicsit átalakítani. Átrakattuk a kifolyót egy másik helyre, hogy hordókat állíthassunk alá. Van 4 db nagy hordóknak, meg egy vaskádunk. Most várnak...

Nehézségek, sikerek, számszerűsített eredmények:

A legnagyobb nehézség volt azt elérni, hogy a bádogos unokatesóm eljöjjön megcsinálni ☺

Igazából teljesen jó csak akkor lesz a „vízgyűjtő rendszerünk”, ha majd egyszer tetőt cserélünk. (ez hosszú távú terv) A bádogos megtett minden tőle telhetőt, de a tető nagyon öreg, ezért nem lehet csodát várni. Emiatt régi csatorna lejtését nem lehetett jól megcsinálni, csak úgy nagyjából. De így legalább ami kifolyik a csövön, az mind a hordóba jut. (Azelőtt csak edényekbe folyt, és úgy kellett átönteni a hordóba. Ha nem voltunk épp otthon, akkor mind mellé ment, de ha otthon voltunk is, nem olyan kellemes zuhogó esőben futkosni a kifolyótól a hordóig az edényekkel bűvészkedve. Bár azért némi kaland-jellege volt a dolognak ☺.)

Így most kb. 30 m² tetőfelületről gyűjtünk vizet, ezt a kert locsolásához tudjuk használni.

És a mellékelt képen látható, hogy a bádogos csempészett bele némi esztétikumot is a hasznosságon túl. (Ricsi szerint az maga a Betlehemi Csillag ☺)

4. vállalás: Brikettáló készitünk a papír- és fahulladék hasznosítására

Hogy haladtunk?

A brikettálóval eléggé megcsúsztunk. Legfőképpen azért, mert nem akartunk új vasanyagot vásárolni hozzá, hanem a MÉH-telepről szerettük volna beszerezni a szükséges anyagot hulladékvas formájában, de ott hetekig nem volt megfelelő. Aztán épp addigra tudtuk megvenni, mire elkezdődtek a kerti munkák is.

A vasanyagot kívül szükség van még egy hidraulikus palackemelőre (a képen a piros), valamint 2 vagy 3 db kb. 30 centis lefolyócsőre.

A kép a szomszédunk lakatosműhelyében készült, a rajta látható brikettáló még nincs működőképés állapotban, mondhatni ez egy vázlat. De néhány napon belül készre csinálják, és aztán ki is próbálhatjuk. A szomszéd egyébként azt mondta, ha jó lesz, akkor ő is csinál magának egyet. Remélem, megfertőztük ☺

Nehézségek, sikerek, számszerűsített eredmények:

A brikett áztatott kartonpapírból készül, melyet ez a szerkezet fog összepréselni. Belekerül még minden kerti hulladék, ami nem megy a komposztba. Vastagabb ágak, fás száruk. Ezen kívül a favágás összes mellékterméke, kérgek, forgács, fűrészpor, apró fadarabok. Nagyon sok van belőle, betéríti az egész hátsó udvarunkat. A papírhulladék apuka munkahelyéről jön majd (ő egy szerszámkereskedésben dolgozik, és rengeteg csomagolóanyag marad náluk. Eddig ingyen odaadták valakinek, aki elvitte a MÉH-telepre. Most mi hozzuk majd el.)

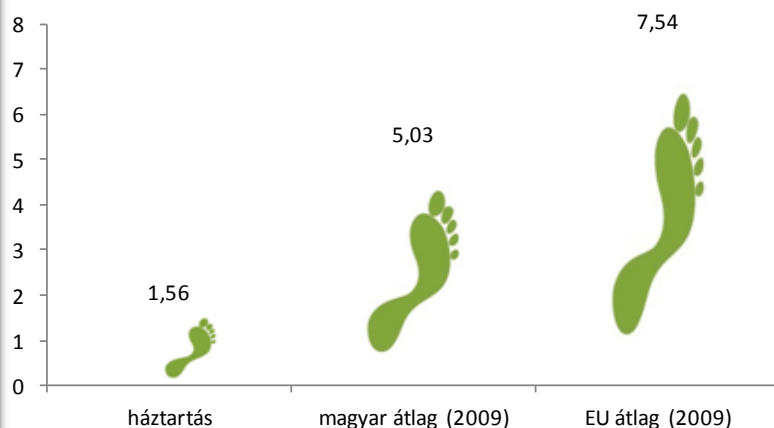
Ezen kívül csak víz kell hozzá, amit az új esőcsatorna gyűjt nekünk.

Számszerű eredmény szerintem csak egy év múlva lesz, akkor fog kiderülni, hány köbméter fát tudunk megspórolni. Addig is gyártjuk majd a brikettet szorgosan. (Az interneten azt írták, 2-3 hónap alatt elő lehet állítani az egész télelő tüzelőt. Az idén 8-10 köbméter fát tüzeltünk el. Kb. 80 ezer forint volt.)

A brikettálás menetéről, valamint a brikettáló felépítéséről az interneten található elég sok leírás, sőt oktatóvideók is. Egyébként a miénknél sokkal egyszerűbb konstrukciók is léteznek. (Szerettem volna a megoldással együtt beküldeni a pontos leírást, de apuka nem készült el vele. Ha érdekes lehet, jelezzék, és elküldöm.)

A Horváth-Kocsis család hosszútávú vállalásairól – amely számos további jó ötletet is tartalmaz, a kislábnym honlapon lehet részleteket olvasni: http://kislabnyom.hu/sites/default/files/letolt/horvath-kocsis_3.feladat.pdf

**A Horváth-Kocsis család karbon-lábnyma
(tonna CO₂ / fő / év)**

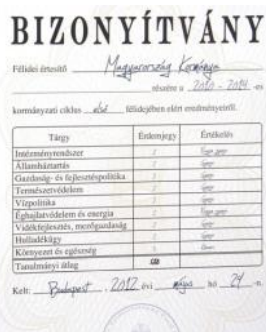

Köszönjük ezúton is a Horváth-Kocsis családnak a részvételt, és hogy megosztották velünk tapasztalataikat, eredményeiket!

További jó zöldülést, kislábnymozást kívánunk nekik!

Bukásra áll a kormány környezetpolitikája

2012. május 29-én 42 zöld szervezet adta át a kormánynak környezetvédelemmel kapcsolatos eddigi tevékenységének elemzését a Kossuth téren. Az értékelés szerint bár történtek kedvező lépések is – például egyes súlyosan szennyező, illetve egészségkárosító termékek, tevékenységek adóit emelték, támogatásukat csökkentették -, összességében a kormányzat környezetpolitikai teljesítménye lesújtó.

A természetvédelemben évtizedek alatt kiharcolt eredmények vesztek el, az ágazat érdekérvényesítő képessége drasztikus mértékben lecsökkent, finanszírozása soha nem látott szintre süllyedt, a szakembergárda egy részét elbocsátották.

A jelenlegi energiastatégia visszaveti az országot a múltba. Ahelyett, hogy a kormány követné a világban zajló folyamatokat, és az energiahatékonyság javítása, valamint a megújuló energiák felé fordulna, inkább a veszélyes nukleáris és a klímagyilkos fosszilis energiát támogatják.

A kormány megújuló energiák terén hozott intézkedései a környezetvédő szervezetek álláspontját támasztják alá. A Magyar Szélenergia Ipari Társaság (MSZIT) közleménye szerint ugyanis a megújulókat támogató politikai szándéknyilatkozatokkal teljesen ellentétes irányba mutat az energetikai szabályozás átalakulása.

Míg a politika zöld-energia forradalmat, a hazai megújulós ágazat húzóiparrá fejlesztését, kiszámíthatóságot ígéri, addig a valóságban a technikai szintű szabályozás csendes átalakításával teljesen ellehetetlenül a megújuló iparág: csödközeli helyzet idézhető elő a már üzemelő megújuló erőműveknél, lehetetlenné tehetőek az újabb beruházások, így tovább csökken a magyar megújuló energia termelés.

Források és további részletek: <http://www.greenfo.hu/hirek/2012/05/29/bukasra-all-a-kormany-kornyezetpolitikaja> és <http://www.greenfo.hu/hirek/2012/05/15/a-kormanyzat-ellehetetleniti-a-megujulokat>

Falusi turizmus a környezetvédelem szolgálatában

Már egy hónapja elérhető a falusi turizmust népszerűsítő új internetes portál, amely a megszokottól eltérően nemcsak szállásokat és programokat kínál, hanem komplex módon igyekszik bemutatni a vidék esszenciáját:

- kulturális kincseket a hagyományőrzéstől a szakrális helyekig;
- a magyar gasztronómia sokszínűségét a tájjellegű receptektől az ökolgazdaságokig;
- természeti értékeinket az arborétumoktól a nemzeti parkokig;
- közösségi tereinket a termelői piacoktól a kézműves kirakodóvásárookig.

A Falusi és Agroturizmus Országos Szövetsége ezzel a kezdeményezéssel igyekszik felélnékníteni a belföldi turizmust, melynek pozitív gazdasági és társadalmi hatása mellett nem elhanyagolható haszna utazásaink ökológiai lábnyomának csökkentése!

Forrás: <http://www.zipmagazin.hu/hirek/kornyezetvedelem/falusi-turizmus-a-kornyezetvedelem-szolgalataban>

Nagypáliban megújuló energiával fűtik a középületeket

A Zala megyei településen nap-, szél- és fából nyert energiával segítik a középületek fűtését és világítását. A településen ezzel nem csak spórolni tudnak, de csökkentik földgázfüggőségüket is.

A községben 3 éve telepített japán energiafűz-ültetvény „termése” már tüzelőanyagként is bevált, az elégetett fa az önkormányzat teljes épületrendszerének fűtését és melegvíz-ellátását biztosítja. A falufelújítási program során egy mintegy 2000 watt teljesítményű napelemtelpeket is felszereltek, amely követi a Nap járását, és igazodik az egyes évszakok fényeihez is. Az így termelt energiát az önkormányzati épületek és az új köztérvilágítás áramellátására használják fel.

A faluban az ország legkorszerűbb függőleges szélgenerátorát is elhelyezik hamarosan, amely 5 kW villamos energiát fog termelni óránként. A projekthez a korábbi kábeltévérendszer tornyát telepítették át, az új energiaforrás pedig szintén az épületeknek termel áramot.

Forrás: <http://umvp.eu/?q=hirek/kihasznaljak-a-megujulo-energiaforrasokat>

Elkészült a „Pilis kapuja kerékpáros-barát felület”

A Pomázi Klímakör kezdeményezésének kiindulópontja szerint Pomázi viszonylag egyszerűen és gyorsan el lehetne jutni kerékpárral a szomszédos településekre, mindössze a környezet kínálkozó lehetőségeit kellene megfelelően kihasználni – meg persze egy kis pénz is szükséges a megvalósításhoz, de főként sok szervezés és a hozzávaló kétféle munka. Az elmúlt években a gondolatot szó, a szavakat pedig tettek kezdték követni és a nemrég még álomnak minősített kívánság lassacskán megvalósult.

Forrás: <http://klimabaratar.hu/node/475>

Vályogtábor - Szakemberek és kísérletező kedvűek közös alkotótábora

Időpont: 2012. július 9 – 15.

Helyszín: Somogyhárság

Vályogtégla készítés, kemencerakás, paticsfal építés, figuratív díszítőelemek, vályogház falainak javítása díszítése, hangszerek, kísérletezés a vályoggal, tapasztalatcsere, a vályog sokrétűségének megismerése, ismerkedés egy épülőfélben lévő vályogházzal, ismerkedés a dél-amerikai vályogépítéssel. A nemzetközi tábor célja a közös alkotás. Ehhez a szervezők biztosítanak minden eszközt.

A „Mud in Hungary” utolsó előtti napján a helyszínen lévő szabadtéri színpadon nemzetközi zenekarok játszanak „Muddy Feet Losers Festival” címen. A műsorokban összeolvad a zene a sártábor alkotásaival, és a tábor közös látvány-hallvány produkciókkal ünnepli meg saját magát. Az égetőkemencében pedig kiégetik az elkészült kerámiákat.

További információk: <http://www.mudinhungary.hu/>

4. éves szélerenergia konferencia (ingyenes)- Kempinski Hotel

Időpont: 2012. július 10., 09:00-18:30

Helyszín: Kempinski Hotel, Budapest (1051, Erzsébet tér 7-8)

Az Európai Szélerenergia Társaság (EWEA) 4. szélerenergia konferenciáját 2012. július 10-én tartja Budapesten, a Kempinski Hotelben. A konferenciát az EWEA magyar tagja a Magyar Szélerenergia Ipari Társaság (MSZIT), a Magyar Szélerenergia Társaság (MSZET) szakmai támogatásával szervezi. A rendezvény ingyenes, a konferenciát állófogadás követi.

A rendezvény a nemzetközi és hazai szélerenergia piac olyan aktuális kérdéseivel foglalkozik, mint

- a magyar szélerenergia piac szabályozásának kihívásai az uniós kötelezettségek tükrében,
- a szélerőművek rendszerintegrációjának tapasztalatai,
- a szélipar munkahelyteremtő hatása.

További információk: <http://www.mszit.hu/hirek/hirek/article/2012-julius-10-4-eves-szelenergia-konferencia-ingyenes-kempinski-hotel/>

Folyók között mi terem – „vadat és halat, s mi jó falat...”

Időpont: 2012. július 28.

Helyszín: Magyar Mezőgazdasági Múzeum, 1146 Budapest, Városliget, Vajdahunyadvár

A nyár közepén, a tikkasztó hőségben igazán jól esik akár egy csepp víz is. A Vajdahunyadvár középkori kolostorudvarának hűvösében játékosan ismerkedhetünk a magyarországi halfajokkal, a felnőttek vizeink világról szóló előadásokat hallhatnak, a gyerekeket akadálypályák várják, majd balatoni halászevet kóstolhatnak.

A hagyományokhoz ezúttal az ártéri gazdálkodás napjainkban újraéledő világának és termékeinek megismerésével kerülhetünk közelebb.

További információk [itt](#).

Forrás: <http://tudatosvasarlo.hu/esemeny/folyok-kozott-mi-terem-vadat-es-halat-s-mi-jo-falat>

Országos környezeti nevelési konferencia

Időpont: 2012. szeptember 20-23.

20 éves a **MKNE** (Magyar Környezeti Nevelési Egyesület), és ez remek alkalom arra, hogy mindazok, akik környezeti nevelőnek vallják magukat (civilék, pedagógusok, tudósok, más területen dolgozók, szülők, ifjak), találkozzanak, üljenek össze, cseréljék ki tapasztalataikat, osszák meg jó gyakorlatukat, gondolkodjanak közösen, mit lehet - mit kell - tenni ebben a jelenlegi, sürgető helyzetben a környezetért, a fenntarthatóságért. Futva menekülhetünk önmagunk elől, vagy megpróbáljuk megelőzni a további bajokat, s megállj-t parancsolunk? Hogyan, mikor, miképp? A megelőzés "mesterfogásaira" van szükségünk, s egymás tapasztalataira...

Ennek formája egy jó hangulatú, tartalmas, színes, nyitott, országos konferencia lesz.

Forrás, jelentkezés: <http://mkne.hu/konferencia/>

Az ökoáram mennyisége a duplájára növekedett 2011-ben

A Zöld-Áram-Címke (*Grüner Strom Label*) tanúsítvány keretén belül kerekén 900 gigawattóra ökoáramot használt fel 257.143 német háztartás 2011-ben, jelentette a Grüner Strom Label e.V. (Bonn).

A tavalyi évhez viszonyítva ezzel 170 százalékos növekedést könyvelhet el magának az ökoáram. Mivel egyre több a tanúsított ökoáram, és a fogyasztók érdeklődése is egyre növekszik, a szövetség további emelkedést vár 2012-ben. Az ökoáram kilowattóránkénti árának egy adott része újabb öko erőművek létesítésére fordítódik, így a fogyasztóknak biztosak lehetnek benne, hogy döntésükkel valóban hasznos dolgot támogatnak. Az ökoáram fogyasztói évente több mint 5 millió Euróval támogatják az energiaipar átalakulását. A Zöld-Áram-Címkével rendelkező ökoáram egyre növekvő értékesítése egyre jelentősebb nagyságrendű befektetéseket generál.

Forrás és további információ: <http://www.mnnsz.hu/2012/05/27/a-zold-aram-label-jelzesu-okoaram-mennyisege-a-duplajara-novekedett-2011-ben-a-zoldaram-fogyasztok-millios-befektetesekeket-generalnak-a-megujulo-energiakba/>

Zöld Olimpia

A 2012-es Londoni Olimpiai Játékok szervezői annak idején megfogadták, hogy az idei lesz minden idők legfenntarthatóbb és legzöldebb olimpiája. Ennek megfelelően számos zöld megoldással büszkélkedhet a hamarosan induló rendezvény.

A helyszíneket részben már meglévő épületekből, azaz barnamezős beruházással hozták létre, az újonnan épített létesítmények pedig egy átfogó rekonstrukciós program részeként a játékok után újrahasznosulnak majd a rendezvénynek nagyrészt helyt adó Kelet-Londonban. Az is tény, hogy a híres pekingi „Madárfészekhez” több acélt használtak fel a kínaiak, mint amennyi az egész Londoni Olimpiai Park létrehozásához kellett.

A Park állandó épületeinek karbon-lábnyomát 50%-kal csökkentették egy új energiaellátó infrastruktúra kiépítésével. Az Olimpiai Park központja az Egyesült Királyság egyik legnagyobb faültetési, növénytelepítési programjának köszönhetően egy új zöld területe lett a városnak. A sportolók szállása pedig az Olimpiai Faluban a játékok után lakóingatlanként kerül majd hasznosításra.

Forrás és további információ: <http://www.pikeresearch.com/webinar/greening-the-olympics>

Görög válság – földeket bérelnek a városlakók a gazdáktól

Dimitris Koutsolioutsos a nagybátyja cégénél dolgozik főmunkaidőben. Kora reggel és késő este azonban városi embereknek segít földhöz jutni. Egyre többen érdeklődnek. [A válság hatására igazán felfedezték itt is a közösség által támogatott gazdálkodást, magyar példáról [itt](#) és [itt](#).]

A www.gineagrotois.gr (azaz „Legyen Ön is gazda”) oldalon szerveződő mozgalom alapötlete egyszerű: a városban élők földterületet bérelnek a gazdáktól, megmondják, mi mindent szeretnének termeltetni rajta, és hetente egyszer friss zöldségzállítmányt kapnak a „földjükről”. Így átlag 70%-kal olcsóbban jutnak a terményekhez, mintha a szupermarketben vagy a zöldségesnél vásárolnának.

"A lényeg, hogy megbontjuk a piac eddigi struktúráját és az élelmiszertermelés és –elosztás egy alternatív módját valósítjuk meg: közvetlen kapcsolatot hozunk létre fogyasztó és termelő között." - mondja Koutsolioutsos. "A termények mögött ott van egy igazi gazda, egy valódi személy és egy szintén valódi, fizikailag létező földdarab, amit a bérlő meg is látogathat – sőt, kifejezetten javasoljuk, hogy mindenki nézze meg, hol teremnek a zöldségei."

A rendszer úgy működik, hogy a fogyasztók ellátogatnak az Internetes oldalra, megadják, mekkora földön szeretnének termeltetni (általában 70-100m² közötti a terület, attól függően, hogy mekkora a háztartás). Egy hónappal mindig előre kiválasztják, hogy milyen terményeket kérnek majd – 10 nyári és 10 téli zöldséget tartalmazó listáról választhatnak. A zöldséget hetente, előre egyeztetett napon szállítják a gazdák a leszedést követő 24 órán belül. Ha a „bérlők” adott héten nincsenek otthon, mert pl. nyaralnak, akkor kérhetik, hogy a szállítmányukat egy Athénban működő, éhezőket és hajléktalanokat segítő szervezet kapja.

A gazda számára az előnyök számottevőek: előre tudja, mit és mennyit kell majd vetnie és mikor kell a terményeket betakarítania. A növényeket olcsóbban tudja adni, mert nem kell veszteséggel számolnia: a gazda biztos lehet benne, hogy mindent elad majd, amit termelt és nem kell majd semmit sem kidobnia. Rendszeres, garantált, állandó bevételhez jut.

A görög gazdák – akár van földbérlőjük, akár nincs - nem aggódnak a válság miatt: „Minden vidéki családban van valaki, legalább egy nagypapa, aki még mindig őrzi a hagyományos gazdálkodási rendet. Legelnek a kecskék, kapirgálnak a tyúkok, virágzik a veteményes... A gazdák többsége csak a vállát vonogatja. Azt mondják, majd előszedik a petróleumlámpát a padlásról, aztán megy minden tovább, mint ahogy kétezer évig ment.” (http://boldogokasajtkeszitok.blog.hu/2012/06/15/ekozen_gorogorszagban_817)

Forrás és további információ:

<http://www.guardian.co.uk/world/greek-election-blog-2012/2012/jun/14/greek-farmers-rent-land-crisis>

Kert - termelés és feldolgozás

Helytakarékoság az erkélyen

„Amikor az ember egy lakásban él, és vágyakozik a kert után, akkor utolsó mentvárként tud kapaszkodni az erkélybe. Igen ám, de sajnos sokszor előfordul, hogy a teraszunk nem éppen alkalmas arra, hogy táncleckét vegyünk rajta, sőt, tulajdonképpen csak egy zsebkezdőnyi területről van szó. Hogy mégis hogyan zsúfoljuk be ide rengeteg cserepes virágunkat, esetleg hogyan alakítsuk ki a területet úgy, hogy ne legyen fullasztóan zsúfolt? Természetesen erre is van megoldás, csak egy kicsit legyünk kreatívak.”

A cikkben számos ötletet találunk arra, hogyan hasznosítsuk a különböző felületeket, pl. a korlátot és a falat, hogyan lógassunk növényeket a plafonról vagy akár az eresztől is, hogyan alakítsunk ki lépcsős elrendezést polcokkal.

Forrás és további információ: <http://utajovobe.eu/hirek/varos-kozlekedes/632-helytakarekosag-az-erkelyen>

Kertészkedés „nagyon kevés munkával” - takarással

„A kertemben béke van.
Béke és termésük.”

20 perces videó kertről és életről – a kisfilmben Ruth Stout mesél a nézőknek 92 évesen, kuncogva és kacarászva, örök optimizmussal és sok humorral, miközben kosárcájából 5 perc alatt elveti a krumplit a zöldségekertjében.

A „Mulcs Királynőjének” is becézett Ruth 60 éves elmúlt, amikor – egy aszparágusszal folytatott „párbeszédnek” köszönhetően - felhagyott a hagyományos, munka- és vegyszerintenzív kertműveléssel. Attól kezdve nem szántott, nem ásott, nem kapált és gyomlált, nem permetezett és műtrágyázott, sőt, nem is öntözött. *„Hogyan kertészkedjünk hátfájás nélkül”* című könyvében már az 50-es években leírta módszere lényegét: nem kell küzdeni a gazzal, meg kell előzni, hogy kinőjön. A titok a talaj megfelelő takarásában, tápanyag-utánpótlásában rejlik – takarhatunk szénával (akkor is, ha már penészes), szalmával, falevelekkel, fenyőtűvel, fűreszporral, gyomnövényekkel és komposztáltnivaló növényi hulladékkal – bármilyen zöldséggel, ami lebomlik.

Ha ügyesek vagyunk, két emberre meg tudjuk termelni az egész évi zöldségmennyiséget Ruth időbeosztásával, 13x15 méteren: kelés 6-8 óra között, kinek mikor van kedve; hosszú kényelmes reggeli római stílusban; kertészkedés; házimunka, főzés – délelőtt 11-re mindezzel készen is vagyunk ☺

Forrás: <http://www.motherearthnews.com/Organic-Gardening/2004-02-01/Ruth-Stouts-System.aspx>

A videó magyar felirattal megtekinthető itt: <http://antalvali.com/hirek/ruth-stout-kertje.html>

Dunakeszi Gyümölcskör – semmi ne vesszen kárba!

„Érdekes formája a közös kertészkedésnek, termény-begyűjtésnek az is, ha egy lelkes csapat segítségével feltérképezzük, hol vannak településünkön és környékünkön olyan gyümölcsfák, amelyek terményét senki nem gyűjti be. Miért ne gyűjthetnénk be ezeket közösen, a terményt közösen hasznosítva, és közben „örökbe is fogadva” a fákat, amelyeket ezután ápolunk, metszünk is? Ehhez készített nagyon kreatív gyakorlati útmutatót *Abundance handbook* - azaz „A bőség kézikönyve” - címen egy lelkes sheffildi csapat. Ők a közösen begyűjtött terményekből felajánlanak egy részt a tulajdonosnak (aki gyakran az önkormányzat vagy egy cég), a többit pedig nagyrészt közösségi célokra, közösségi rendezvényeken hasznosítják.” – írtuk a Kislábnym hírlevél 17. számának vezércikkében.

Legnagyobb örömünkre itthon is van már hasonló példa – az idei gyümölcsszezonra, nagycsaládosok kezdeményezésében alakult meg a Dunakeszi Gyümölcskör! (És mint tudjuk, kicsi a világ: az ötletgazda nagycsalád a Kislábnym verseny egyik eredményes résztvevője volt!)

„Nincs ideje leszedni a kertjében termelt gyümölcsöt? Nincs ideje, vagy nem tudja befőzni? Mi segítünk!” – hirdetik a gyümölcskörösök.

„Célunk elsősorban az, hogy minél kevesebb megtermelt gyümölcs kerüljön szemébe városunkban. A mai világban kár minden pazarlásért, illetve környezetvédelmi szempontból is komoly jelentősége van annak, hogy a helyben termelt élelmiszerek hasznosuljanak. Szeretnénk, ha a tulajdonos is minden esetben jól járna. A gyümölcsöt felesben szedjük, illetve lehet kérni azt is, hogy befőzzük, így az összes befőtt 30%-a megy a fa tulajdonosának, a cukrot, a munkát a Gyümölcskör adja hozzá.”

Bővebben a Dunakeszi Gyümölcskörről: <http://www.facebook.com/dunakeszigyumolcskor>

Miért és hogyan jött létre a Gyümölcskör: <http://nagycsaladban.blogspot.hu/2012/06/gyumolcskor.html>

Organica Élőgépek – botanikus kertre emlékeztető szennyvíztisztítók

Európai Unió támogatással fejlesztette tovább az Organica Zrt. a már korábban is komoly nemzetközi sikereket elért, botanikus kert kinézetű Élőgépek technológiáját. A magyar fejlesztésű szennyvíztisztítási technológia beruházási, üzemeltetési költsége és a keletkező iszap mennyisége is jelentős mértékben tovább csökkent.

Az Organica FCR névre keresztelt második generáció nemzetközi bemutatójára a világ egyik legnagyobb vízipari kiállításán, a müncheni IFAT-on került sor, rendkívül nagy érdeklődés mellett. A nemzetközi megmérettetés igazolta, hogy az Organica mind a gazdaságossági, mind a tisztítási paraméterek alapján a világ vízipari technológiáinak egyik vezető szereplőjévé vált.

Forrás és további információ: <http://greenfo.hu/hirek/2012/06/02/organica-elogepek-20-sikere>

Telekocsi vagy televonat?

A Kislábnym hírlevél 34. számának „Klímahírek itthon” rovatában az [origo] telekocsikról szóló cikkéből idéztünk:

„Az Oszkár a stoppolás kiszámíthatóbb és biztonságosabb alternatívája. "Először csak egy fiatalos hóbortnak indult az ötlet, hogy egyetemisták együtt utazzanak jó hangulatban, de miután a benzinárak az elmúlt négy évben drasztikusan emelkedtek, így azok, akik régebben el sem tudták volna képzelni, hogy idegeneket ültessenek az autójukba vagy beüljenek valaki mellé, ma már rendszeresen használják az Oszkárt és a telekocsit magát mint utazási formát" - mondta az [origo]-nak Gyűrűs Máté.

"A tömegközlekedés itthon nem túl kényelmes, viszont drága. Budapestről Miskolcra 4600 forintért visz le a MÁV Intercityvel, és elvileg két óra az út. Ennyi idő alatt a telekocsi is leér, ha pedig nem, akkor azzal nyeri az összehasonlítást, hogy közelebb tesz le a lakáshoz. Olyan is volt már, hogy jófejségből házig vittek. Az ára pedig jóval kedvezőbb, a példában szereplő miskolci út 1500 és 2500 forint között volt, amikor utoljára utaztam" - meséli Szedlák Ádám, az [origo] újságírója, aki maga is rendszeresen választja a Nyugat-Európában és az Egyesült Államokban már bevált utazási módot."

A cikkre reagálva kaptunk nemrég egy jogos és fontos észrevételeket tartalmazó olvasói véleményt, amelyet szeretnénk a hírlevél minden olvasójával megosztani:

"Sajnos idő tekintetében még továbbra is szenvedek némi szűkösséggel, ezzel magyarázom, hogy csak most reagálok egy február 29-i Kislábnym hírlevélre, ugyanis csak ma olvastam el. Előjáróban szeretném sietve leszögezni, hogy nagyon tetszenek a hírlevelekben található írások, sok segítséget adnak a környezettudatos életmód megvalósításához. A hivatkozott számban azonban szerepelt egy írás, ami elkésérített egy kisé. Az "Összekovácsolja a telekocsizókat a méregdrága benzin" c. írást sajnálatos módon én félrevezetésre alkalmasnak tartom. Természetesen a cél, hogy a személyautók ne egy-két emberrel közlekedjenek, hanem lehetőleg 4-5 emberrel, egyértelműen támogatandó. A cikk azonban úgy zárul, hogy a mondanivalója inkább azt sugallja, hogy a közösségi közlekedés helyett érdemes ezt a megoldást választani.

Azt gondolom, a környezettudatossággal kicsit is komolyan foglalkozók (azaz az írás célközönsége) számára nem kell elmagyarázni, hogy milyen különbség van egy "telekocsi", illetve egy "televonat" karbon lenyomata között. Akinek ez mégsem lenne világos, az próbáljon meg vízszintes szakaszon eltolni egy vasúti teherkocsit, vagy egy kamiont, illetve pl. a Google segítségével nézze meg, hogy mekkora "parkolóhelyet foglal" a fővárosból a teljes közösségi közlekedési rendszer, és mekkorát az összes autó (Budapesten nagyjából ugyanannyi ember használja a közösségi közlekedést, mint az autót). Ha még ez sem elég, akkor érdemes azt is elképzelni, milyen lenne sétálgatni a nagykorúton, ha csak a kombinók járnának, és autók nem (pedig a körutat közlekedésre használóknak messze a kisebbsége az autóban utazó).

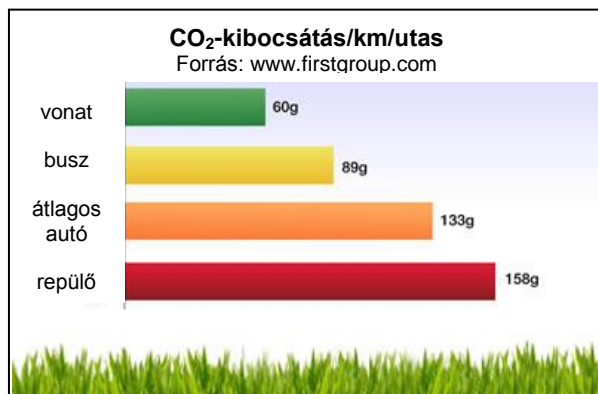
Összefoglalva tehát azt gondolom, hogy a közösségi közlekedés helyett nem lehet alternatíva (akármennyire is tele) a személyautó-közlekedés, ha egy fenntartható bolygó jövőképe lebeg a szemünk előtt.

Az persze külön is bosszantó, hogy az írás talán nem a legkorrektebb összehasonlítást alkalmazta a Budapest-Miskolc útra, amikor a vonat menetdíjaként az InterCity elsőosztályú, egész árú menetjegyét tüntette fel, miközben az 50%-os másodosztályú menetdíjak 1710 Ft és 2270 Ft között mozognak (gyorsvonattól a legdrágább IC-ig), ami viszont már nem nevezhető különbségnek a feltüntetett (gondolom "zsebbe", és számla nélkül fizetett) telekocsi menetdíjhoz képest. A sajtó éppen attól hangos, hogy az utasok legnagyobb része valamilyen kedvezményre jogosult, de aki egész árú menetjegyet megvásárol, annak is lehetősége van megvásárolni a félárra jogosító Start-klubkártyát évi 19 900 Ft és 34 900 Ft közötti összegért (az utas életkorától, és attól függően, hogy először veszi, vagy a meglévő kártyáját hosszabbítja meg). Ennél is kedvezőbb áron lehet utazni a listaáron (azaz maximum) évi 280 ezer Ft-ért megvásárolható "éves bérlettel", ami az érvénytartamán belül az ország valamennyi vonatán, akár IC elsőosztályon is pótjegy mentesen (ingyenesen váltható helyjeggyel) korlátlan számú utazásra jogosít. De számos más menetjegytípus váltható még a hazai vasúti szolgáltatóknál, így nem gondolom, hogy az elsőosztályú, egész árú menetjegy, pótjeggyel együtt feltüntetett ára korrekt alap lenne az összehasonlításra. És ha már első osztályú IC menetdíj szerepelt az összehasonlításban, akkor talán az is túlzásnak értékelhető, hogy a konnektorokat, valamint (egyes járatokban máris, a többiekben fokozatok kiépítés alatt) WiFi hozzáférést biztosító kocsikban kevésbé lenne kényelmes az utazás, mint egy személyautóban összehajtogatva..."

Borza Viktor, közlekedésmérnök

Elképzeltük a körutat csak kombinókkal, biciklisekkel, gyalogosokkal - autók nélkül. Nyugodtan kijelenthetjük, hogy nem csak a karbonlábnyomunkat, de a boldogságindexünket is jelentősen javítaná egy ilyen városkép. Viktor utólag még hozzátette, hogy természetesen „a közvetlen háztól-házig eljutást is számba kell venni, amit mindenképp az autó előnyeként kell számon tartani, magam is azért próbálok tenni, hogy hazánkban is egy valódi közlekedési lánc álljon az utasok rendelkezésére (mint pl. Svájcban), ami ezen a téren is versenyképességet biztosít az egyéni közlekedéssel szemben."

Akit bővebben érdekelnek olyan izgalmas fogalmak, mint közlekedési lánc, minőségi tömegközlekedés és integrált ütemes menetrend, tájékozódhat a www.itf.hu oldalon.

Hasznos információk, kapcsolat

Szerkeszti: Vadovics Edina
Közreműködött: Antal Orsolya, Boza-Kiss Benigna, Gáll Veronika,
Magosányi Zsuzsanna, és Vadovics Kristóf

Design: Iconica Bt.

Szerkesztőség: GreenDependent Egyesület
2100 Gödöllő, Éva u. 4.
Tel.: 06-28-412-855

E-mail: info@greendependent.org

Honlap: www.greendependent.org

Kislábnyom program: www.kislabnyom.hu

A Kislábnyom Hírlevél korábbi számai a www.kislabnyom.hu oldalon
megtalálhatók és onnan letölthetők.

A hírlevelet az info@kislabnyom.hu címen lehet lemondani.